

Pytania i odpowiedzi z zakresu Kwalifikowalności Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego

Zasada 1 Wydatki rzeczywiście ponoszone

Czy wynagrodzenie inspektora nadzoru/inżyniera/menedżera kontraktu wyłonionego spośród pracowników beneficjenta można uznać za kwalifikowalne czy też musi to być instytucja „z zewnątrz” (wybrana zgodnie z ust. Prawo zamówień publicznych z 29 stycznia 2004 r.)?

Wydatki na wynagrodzenie pracownika beneficjenta pełniącego funkcję inspektora nadzoru inwestorskiego nie są kosztami kwalifikowalnymi. Zgodnie z wymogami Instytucji Zarządzającej ZPORR (rozdział 8 Podręcznika procedur wdrażania ZPORR), aby był to koszt kwalifikowalny, rolę tę musi pełnić instytucja zewnętrzna.

W jaki sposób rozliczać się powinno pracowników naukowych uczelni wyższej, którzy są zaangażowani w zarządzanie projektem złożonym przez tą uczelnię? Czy ma to być karta pracy czy osobna umowa?

Z punktu widzenia kwalifikowalności możliwe jest rozliczanie pracowników zaangażowanych w realizację projektu współfinansowanego z funduszy strukturalnych na podstawie odrębnej umowy, jak i karty czasu pracy, z zastrzeżeniem, iż w danym programie operacyjnym mogą być stosowane szczególne przepisy w tym zakresie.

Czy nieodpłatna i dobrowolna praca wnoszona jako wkład rzeczowy przez osoby fizyczne jest traktowana jako wkład publiczny?

Zasadniczo wkład rzeczowy może stanowić wkład krajowy - publiczny lub prywatny. O charakterze wkładu decyduje status prawny podmiotu, który wnosi do projektu wkład rzeczowy. Jeżeli podmiot ma status jednostki sektora finansów publicznych, to wnoszony przez niego do projektu wkład rzeczowy ma status wkładu publicznego. Analogicznie, wkład rzeczowy wniesiony do projektu przez podmiot prywatny ma z reguły status wkładu prywatnego. W związku z wątpliwościami dotyczącymi traktowania wkładu własnego beneficjentów spoza sektora finansów publicznych, ubiegających się o środki na współfinansowanie projektów mających na celu dobro publiczne, Instytucja Zarządzająca ZPORR przyjęła rozwiązanie, które pozwala na traktowanie środków podmiotów prywatnych

realizujących projekty o znaczeniu publicznym jako "inne środki publiczne". W związku z powyższym wkład rzeczowy tych podmiotów może być traktowany jako wkład publiczny.

Gmina posiada studium wykonalności, za które zapłaciła w ubiegłym roku, teraz zachodzi konieczność jego aktualizacji. Czy wobec tego można uznać za kwalifikowalny koszt poniesiony poniesiony na opracowanie poprzedniego studium i koszt jego aktualizacji?

Koszt sporządzenia studium wykonalności oraz jego aktualizacji można uznać za wydatek kwalifikowalny.

Czy koszt związany z księgowością dotyczącą projektu (wynagrodzenie księgowej) w ramach EFRR jest kosztem kwalifikowalnym?

Koszty obsługi księgowej projektu kwalifikują się do współfinansowania, należy jednak pamiętać o ewidencji czasu pracy i proporcjonalnym rozliczaniu kosztów pracy księgowego w przypadku, gdy jest to pracownik beneficjenta wykonujący również czynności niezwiązane z realizacją projektu.

Czy beneficjent może wnieść do projektu nieruchomość tytułem wkładu rzeczowego, gdy jest on jej wieczystym użytkownikiem?

Nie jest możliwe wniesienie cudzej własności jako wkład rzeczowy do projektu. Jednakże w przypadku, gdy Beneficjent dysponuje ograniczonym prawem rzeczowym w stosunku do nieruchomości (na przykład jest jej wieczystym użytkownikiem lub dzierżawcą) może on wnieść jako wkład rzeczowy to prawo (ale nie własność). Jest to możliwe pod warunkiem, że przestrzegane będą przepisy o trwałości projektu.

Czy nadzór autorski jest wydatkiem kwalifikowalnym?

Wydatki poniesione na nadzór autorski (w oparciu o art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane – DZ. U. z 2003 Nr 207, poz. 2016 z późn. zm.), sprawowany przez projektanta na żądanie inwestora lub właściwego organu, są zaliczane do kosztów kwalifikowalnych w zakresie:

- stwierdzenia w toku wykonywania robót budowlanych zgodności realizacji z projektem,
- uzgadniania możliwości wprowadzenia rozwiązań zamiennych w stosunku do przewidzianych w projekcie, zgłoszonych przez kierownika budowy lub inspektora nadzoru inwestorskiego.

Czy zatrudnienie „Menedżera projektu” koordynującego pracę nad projektem można zaliczyć do kosztów kwalifikowalnych?

W kwestii kwalifikowalności wydatków poniesionych na realizację projektów współfinansowanych z funduszy strukturalnych tzw. "menedżera projektu", w ramach priorytetu 1 i 3 ZPORR nie można uznać za wydatek kwalifikowalny pracy osoby, która jest odpowiedzialna tylko za koordynację prac nad projektem (pilotuje prace nad projektem, np. tj. wypełnia wnioski, zbiera odpowiednie dokumenty, organizuje kadrę opracowującą studia wykonalności czy analizy wpływu na środowisko, bądź zleca opracowanie tych dokumentów).

Czy koszt pracy inwestora zastępczego może stanowić wydatek kwalifikowalny w projekcie?

Koszt pracy inwestora zastępczego może stanowić koszt kwalifikowalny w projekcie, z zastrzeżeniem spełnienia warunków co do realizacji projektu określonych we wniosku do dofinansowania i umowie dofinansowania (wydatek uzasadniony naturą projektu, zgodny z celami projektu, faktycznie poniesiony, itp.).

Działanie 1.4 „Rozwój turystyki i kultury” ZPORR daje możliwość realizacji projektów promocyjnych. Kosztami kwalifikowalnymi tego typu projektów mogą być m.in. koszty organizacji imprez i kampanii promocyjnych. Czy w związku z powyższym, wkładem rzeczowym jest praca zawodowa pracowników zatrudnionych w instytucji beneficjenta, oddelegowanych do przygotowania i realizacji projektu? Czy tego typu działalność zawodowa nie powoduje „powstania faktycznego wydatku pieniężnego”?

Wkład rzeczowy z definicji nie może mieć formy pieniężnej. Działalność zawodowa (ang. *professional activity*), o której mowa w pkt. 1.7 zasady 1 rozporządzenia 448/2004 może stanowić wkład rzeczowy pod warunkiem, że jest świadczona na rzecz projektu nieodpłatnie. Przykładowo, gmina realizuje projekt, a prawnik zatrudniony w prywatnej kancelarii prawnej świadczy nieodpłatnie na rzecz projektu określone usługi. Praca eksperta zostaje wyceniona według obowiązujących w kancelarii stawek i tę kwotę gmina może uwzględnić w kosztach kwalifikowalnych jako wartość wkładu rzeczowego.

Natomiast w przypadku pracy zawodowej pracowników zatrudnionych w instytucji beneficjenta, oddelegowanych do przygotowania i realizacji projektu, koszty ich wynagrodzenia mogą być refundowane na zasadzie wydatków faktycznie poniesionych. e

W ustalonej przez Wojewodę lokalizacji nowego przebiegu drogi krajowej znalazły się w wydzielonym pasie drogowym projektowanej drogi działki grunty stanowiące własność Miasta X i Skarbu Państwa. Czy mogą stanowić one wkład rzeczowy w realizowany przez Miasto X?

Miasto - beneficjent może wnieść tytułem wkładu rzeczowego działki będące jego własnością. Natomiast w przypadku działek będących własnością Skarbu Państwa uprzednio rozważyć należy z jakiego tytułu prawnego Miasto dysponuje gruntami i odpowiednio przedmiotem wkładu rzeczowego w danym przypadku może być np. ograniczone prawo rzeczowe.

Czy można uznać za kwalifikowane koszty związane z pracami dodatkowymi, nie przewidzianymi i znacznie odbiegającymi od zakresu prac objętych umową z wykonawcą lecz niezbędnymi do prawidłowego wykonania przedmiotu umowy, jeśli zostało to określone w umowie z wykonawcą?

Koszty nieprzewidziane nie mogą się znaleźć jako kategoria kosztów we wniosku o dofinansowanie projektu, ani też jako rozwinięcie innej kategorii kosztów w studium wykonalności (np.: robót budowlanych). Jednakże, jeśli w projekcie pojawi się konieczność wykonania dodatkowej koniecznej dla realizacji projektu pracy w ramach istniejących kategorii (jeżeli nie jest to koszt niekwalifikowalny np. na mocy uzupełnienia) możliwe jest ujęcie faktur dotyczących tych kosztów we wniosku o płatność.

Beneficjent do wniosku załączył faktury oraz przelewy bankowe i kompensaty wzajemnych rozliczeń z Wykonawcą, jako potwierdzenie poniesionych wydatków. Czy wydatki potwierdzone kompensatą mogą zostać zrefundowane z EFRR?

Kwestia czy dokumentem poświadczającym poniesienie wydatków może być kompensata uzależniona jest od spełnienia przez ten dokument wszelkich koniecznych wymogów, w szczególności takich jak data, wyszczególnienie stron, danych umożliwiających powiązanie wydatku z dostarczonym towarem lub wyświadczoną usługą oraz innych informacji zapewniających odpowiedni ślad rewizyjny.

Czy kosztem kwalifikowalnym jest honorarium z tytułu praw autorskich np. wykład, prezentacja (w projektach jest wskazana umowa o dzieło za przygotowanie prezentacji i dodatkowo wskazana pozycja z tytułu praw autorskich)?

W przypadku realizacji dzieła w ramach projektu, kosztem kwalifikowalnym (przy spełnieniu zwykłych warunków kwalifikowania wydatków) jest koszt faktycznie poniesiony przez zamawiającego dzieło. Jeśli w treści umowy o dzieło wyszczególniony jest koszt przeniesienia praw autorskich do dzieła, nie ma przeszkód, aby również ten koszt został zaliczony do wydatków kwalifikowalnych (znów przy spełnieniu zwykłych warunków, takich jak m.in.: konieczność poniesienia danego wydatku w projekcie).

Na wykup gruntu składają się koszty materiałów geodezyjnych, wykonania przez rzeczoznawcę majątkowego operatu szacunkowego, sporządzenia przez notariusza umowy notarialnej oraz opłaty sądowe. Czy wymienione koszty mieszczą się w pojęciu „wykupy gruntów” i zostaną uznane jako kwalifikowalne?

Wszelkie koszty niezbędne do prawidłowego dokonania transakcji kupna gruntów, w tym w szczególności koszty operatu szacunkowego i notarialne mieszczą się w pojęciu „wykup gruntów”.

Zasada 2 Księgowanie wpływów

Czy zysk osiągniany przez zwycięzców przetargów będących wykonawcami projektów współfinansowanych z funduszy strukturalnych musi zostać odjęty od kwoty współfinansowania?

Nie. Wykonawca wyłoniony w drodze postępowania o zamówienie publiczne (np. przetargu) jest przedsiębiorcą i jako taki ponosi ryzyko związane z działalnością gospodarczą. Naturalnym efektem tego ryzyka jest wynik finansowy przyjmujący postać zysku lub straty. Najkorzystniejsza oferta, która zostaje wybrana w drodze postępowania o zamówienie publiczne niekoniecznie musi charakteryzować się najniższym zyskiem lecz na przykład niskimi kosztami operacyjnymi. Rozporządzenie mówi o przychodzie osiąganym w projekcie, a nie o zysku z działalności wykonawcy.

Czy kary umowne oraz odszkodowania z tytułu niewykonania lub nieterminowego wywiązania się ze zobowiązania wpłacane na rzecz Beneficjenta należą do przychodów w rozumieniu zas. 2 rozporządzenia Komisji nr 448/2004 ?

Kary umowne oraz odszkodowania z tytułu niewykonania lub nieterminowego wywiązania się ze zobowiązania wpłacane na rzecz Beneficjenta nie należą do przychodów w rozumieniu zas. 2 rozporządzenia Komisji nr 448/2004.

Przedmiotowe rozporządzenie wymienia rodzaje przychodów, które pomniejszają kwotę współfinansowania z funduszy strukturalnych. Należą do nich przychody z tytułu: „sprzedaży, dzierżawy, usług, rejestracji/opłat lub innych równoważnych wpływów uzyskanych w ramach realizacji działania w okresie jego współfinansowania (...)”. Do „innych równoważnych wpływów” nie można zaliczyć kar lub odszkodowań, gdyż wszystkie wymienione typy przychodów związane są z wywiązaniem się z zobowiązań. Ponadto przychody w rozumieniu zas. 2 obejmują przychody wygenerowane wyłącznie „w ramach projektu” (ang. *by an operation*), a fakt niewywiązania się z zobowiązania przez kontrahenta nie może być traktowany jako element projektu lub też efekt jego wdrażania.

Czy przychód, jaki osiąga indywidualny odbiorca musi zostać odjęty od kwoty współfinansowania na mocy Zasady 2?

Nie. Zasada 2 nie mówi nic o przychodach osiąganych przez indywidualnych odbiorców (ang. *individual recipient*, por. zasada 1 rozporządzenia 448/2004 pkt 1.2), w związku z czym przychody podmiotów, które można określić jako indywidualnych odbiorców, a nie jako beneficjentów końcowych nie podlegają żadnemu obniżeniu z tytułu zasady 2.

Jak obliczany powinien być poziom dofinansowania dla projektów w ramach Działania 1.4 ZPORR Kultura i turystyka – Projekty promocyjne, gdy projekt generuje przychód pochodzący ze sprzedaży biletów, a przychód ten powstaje przed momentem rzeczowego zakończenia i rozliczenia projektu? Czy stosować należy metodę właściwą dla EFRR, czyli obliczanie znaczącego zysku netto w uwzględnieniu wcześniejszych przychodów, czy też należy stosować metodę właściwą dla EFRR, czyli obliczanie znaczącego zysku netto z uwzględnieniem wcześniejszych przychodów, czy też należy stosować metodę właściwą dla EFS czyli odejmowanie przychodów od kwoty dofinansowania?

Projekt promocyjny nie jest co do zasady projektem infrastrukturalnym. W opisanym przypadku przychody w rozumieniu zas. 2 rozporządzenia 448/2004 powstają w projekcie przed rozliczeniem projektu, toteż stosuje się w nim przepisy mówiące o księgowaniu przychodów (a nie o obliczaniu zysku netto).

Czy przy obliczaniu znaczącego zysku netto dla projektów inwestycyjnych finansowanych z EFRR, które generują przychód przed momentem rzeczowego zakończenia i rozliczenia projektu, należy uwzględniać tenże przychód w tabelach finansowych w Studium

Wykonalności? Jaki moment początkowy należy wówczas przyjąć dla obliczenia okresu referencyjnego dla projektu?

Problem postępowania z przychodem wygenerowanym w projektach inwestycyjnych przed ich rozliczeniem (realizowanych etapami) jest szczegółowo omówiony w Wytycznych w sprawie kwalifikowalności wydatków w EFRR (s. 37-38) dostępnych na stronie internetowej www.kwalifikowalnosc.gov.pl.

Zasada 3 Opłaty finansowe i inne oraz wydatki prawne

Czy koszt wyceny nieruchomości jest kwalifikowalny? Czy kwalifikowalny jest koszt wykonania aktualizacji wyceny?

Koszt wykonania wyceny nieruchomości jest kwalifikowalny, zgodnie z Zasadą 3 Rozporządzenia 448/2004. Kwalifikowalny jest koszt tylko jednej wyceny nieruchomości tj. tej wyceny, która posłuży do określenia kosztów projektu i zostanie załączona do wniosku o dofinansowanie. Koszt aktualizacji wyceny kwalifikuje się do wsparcia, jeśli dokonanie takiej aktualizacji jest celowe.

Czy możliwe jest kwalifikowanie kosztów rachunku bankowego Ministra Gospodarki i Pracy związanego z obsługą funduszy strukturalnych?

Kwalifikowalność wydatków nie może być rozpatrywana w oderwaniu od konkretnego działania, w którym może być zrealizowany dany projekt. W związku z tym, jeśli danego wydatku nie można ponieść w projekcie realizowanym w ramach działania zapisanego w uzupełnieniu programu operacyjnego, nie jest możliwe, aby wydatek ten został uznany za kwalifikujący się do wsparcia z funduszy strukturalnych. Jeśli wymóg został spełniony należy upewnić się, czy otwarcie i prowadzenie rachunku jest niezbędnym wymogiem systemu, tzn. czy wymóg ten jest zapisany w wiążącym dokumencie, takim jak na przykład uzupełnienie programu operacyjnego, umowa dofinansowania projektu lub innym.

Czy dla projektu, w którym beneficjent przedstawia potwierdzenie zabezpieczenia środków w formie promesy kredytowej koszt jej uzyskania można uznać za kwalifikowalny?

Zgodnie z Zasadą 3 rozporządzenia 448/2004, wszelkie koszty prowizji i odsetek ponoszonych w ramach zobowiązań finansowych nie są kwalifikowalne. Tym samym koszty promesy kredytowej również stanowią koszt niekwalifikowalny.

Zasada 5 Zakup nieruchomości gruntowej

Co zrobić w sytuacji, gdy sprzedawca gruntu „sztucznie” zawyża jego cenę?

Zgodnie z Zasadą 5 i Zasadą 6 Rozporządzenia 448/2004 cena zakupu nieruchomości nie może przekraczać jej wartości rynkowej. Cena rynkowa jest określona w wycenie nieruchomości sporządzonej przez niezależnego rzeczoznawcę. Jeśli beneficjent zmuszony był zapłacić wyższą cenę niż ta, którą przedstawił rzeczoznawca, to przy obliczaniu kosztów kwalifikujących się do wsparcia, należy uwzględnić kwotę zawartą w wycenie. Pozostała część sumy, jaką beneficjent zapłacił za grunt stanowi część kosztów niekwalifikowalnych.

W trakcie realizacji wykupów, w wyniku przeprowadzonych z właścicielami nieruchomości znajdujących się w pasie drogowym negocjacji, Miasto X zmuszone było nabywać grunty po cenie wyższej niż wartość rynkowa wynikająca z operatu szacunkowego. Przy nieruchomościach zabudowanych wartość tę podwyższono o 20%, a w szczególnych sytuacjach więcej. Właściciele, którzy tracili dotychczasowy dorobek życiowy, a ich domy nie były w najlepszym stanie musieli otrzymać wystarczającą ilość środków finansowych na odtworzenie chociażby dotychczas posiadanego majątku. Pod uwagę brano fakt, że z dniem 1 maja 2004 r. wzrosła VAT na materiały budowlane, a tym samym wzrosły ceny tych materiałów. Spowodowało to jednocześnie wówczas wzmożony popyt na nieruchomości, a zatem wzrost cen nieruchomości. Podwyższenie wartości musiało zatem rekompensować właścicielowi wzrost cen nieruchomości i materiałów budowlanych, koszty zakupów nowych nieruchomości i koszty przeprowadzki. Podwyższenie w takim stopniu wartości było w powyższej sytuacji jak najbardziej uzasadnione.

Natomiast w przypadku nieruchomości niezabudowanych podwyższenie wartości wynosiło od 0% do 20%, średnio 10%. Uzależnione to było przede wszystkim od położenia i zagospodarowania nieruchomości. Najwyższe dopłaty były w przypadku wydzielonych działek gruntu stanowiących część ogródków przydomowych. Pas drogowy wchodził bowiem w część zabudowanej posesji. Bliska odległość drogi od budynku powoduje znaczną utratę jej wartości rynkowej. Właściciele żądali więc zadośćuczynienia w postaci wyższej ceny. Czy koszty w opisanych sytuacjach są w całości kwalifikowane?

Podstawą kwalifikowania kosztów nieruchomości może być wyłącznie operat szacunkowy. W sytuacji, gdy dochodzi do zmian cen rynkowych (np.: w wyniku prowadzenia wykupów pod planowaną inwestycję, czy też zmian podatkowych) możliwe jest przeprowadzenie ponownego operatu szacunkowego, który uwzględni zmienione okoliczności. Za kwalifikowalny uznać można wówczas koszt ostatniego operatu szacunkowego oraz wynikający z niego koszt nieruchomości. Jeżeli Instytucja Zarządzająca dokonała już wyboru projektu i podpisano umowę o jego dofinansowanie, postępować powinna zgodnie z przyjętymi zasadami dotyczącymi kwoty dofinansowania przyznanej na daną kategorię wydatku.

Czy kwalifikowalny jest koszt zakupu nieruchomości budynkowej, gdy planowane jest wyburzenie budynku?

Koszt zakupu nieruchomości budynkowej, w przypadku, gdy planowane jest wyburzenie budynku, kwalifikuje się do wsparcia, jednak nieruchomość będzie traktowana jak nieruchomość gruntowa. Na podstawie (Beneficjent nie może osiągać korzyści takich, do jakich byłby uprawniony, gdyby wykorzystywał budynek do realizacji projektu, skoro budynek zostanie zburzony.)

Nieruchomość przed dokonaniem zakupu należy oszacować jako nieruchomość gruntową (lub jako nieruchomość budynkową i odjąć od wartości całej nieruchomości wartość budynku). Koszt budynku w żadnym przypadku nie może być kosztem kwalifikowalnym. Koszty kwalifikowalne należy obliczyć zgodnie z Zasadą 5 Rozporządzenia 448/2004.

Koszty wyburzenia budynku kwalifikują się do współfinansowania.

W niektórych przypadkach na żądanie właścicieli nabywano grunty leżące poza pasem drogowym drogi krajowej. Poniżej przedstawiono przykładowe opisy takich sytuacji:

Przykład A

Przez część zabudowanej nieruchomości Państwa X przebiega projektowana droga. Część budynku znajduje się w pasie drogowym. Pozostała część budynku z gruntem obszarowo znacznie przekraczającym przeznaczoną pod pas działkę znajduje się poza pasem drogowym. Przyległa część nieruchomości nie posiada prawa zabudowy. Miasto musiało na żądanie właściciela nabyć całą nieruchomość, z tym, że dla działki w pasie drogowym i działki przyległej zawarto oddzielne umowy notarialne. Ponieważ działka leży na terenie

zalewowym rzeki i blisko drogi nie znajdzie ona nabywców nawet wśród właścicieli gruntów przyległych. Wartość gruntu poza pasem drogowym jest niższa, natomiast koszt budynku i budowli rozłożony został na obydwie działki. Czy koszt nabycia działki będzie tutaj kosztem kwalifikowalnym?

Przykład B

Przez część nieruchomości Państwa Y przebiega nowo projektowana droga. Poza pasem drogowym pozostaje skrawek gruntu nie nadający się do dalszego zagospodarowania, bez możliwości dojazdu. Na żądanie właściciela Miasto nabywa przyległą działkę gruntu po niższej cenie:

- 1) na działce znajdują się drzewa. Zapis w katastrze nieruchomości Las /LS/, przeznaczenie w planie – rolne, bez prawa zabudowy. Czy koszt nabycia działki przyległej z drzewostanem jest kosztem kwalifikowalnym?*
- 2) Działka jest ogrodzona z nasadzeniami /drzewa ozdobne/. Grunt nabywany jest po niższej cenie. Czy kosztem kwalifikowalnym jest cały koszt nabycia?*

Przykład C

Kilku właścicieli gruntów leżących na terenach zalewowych rzeki, nie posiadających prawa zabudowy, niemalże pozbawionych możliwości dojazdu i ich uprawy., które projektowana droga przecina, zgłaszają żądania nabycia przyległych wydzielonych działek. Miasto ostatecznie zgadza się je nabyć za cenę wielokrotnie niższą osobnymi aktami notarialnymi. Czy koszt nabycia tych gruntów jest kosztem kwalifikowalnym?

W opisanych sytuacjach, w których inwestor na żądanie dotychczasowego właściciela nabywa grunty o powierzchni przekraczającej potrzeby projektu, w opinii Jednostki Monitorująco-Kontrolnej należy kierować się zasadą konieczności poniesienia danego wydatku w realizowanym projekcie i bezpośredniego z nim związku.

Zasada 7 Podatek VAT i inne podatki oraz opłaty

W ramach realizowanego projektu (Pomoc Techniczna) we wniosku aplikacyjnym przewidziano kategorię wydatków – zakup materiałów informacyjnych. W przedmiotowym wniosku nie wskazano jednak podatku VAT jako odrębnej kategorii wydatków. Czy w przypadku kiedy Beneficjent uprawniony jest do wystąpienia o refundację VAT ze środków EFRR (nie ma prawa do odzyskania podatku VAT) a przedmiotowe środki nie zostały

uwzględnione we wniosku aplikacyjnym, wydatki takie można uznać za kwalifikowalne (wartość przedstawionej faktury brutto zgodna jest z wartością kategorii wydatków „zakup materiałów informacyjnych)?

Właściwą do podjęcia decyzji w sprawie jest Instytucja Zarządzająca. Niewątpliwie podatek VAT powinien zostać ujęty w osobnej kategorii.

Czy podatek od towarów i usług, który został zaliczony do kosztów uzyskania przychodów celem obniżenia podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym można uznać kwalifikowalny?

Zgodnie ze stanowiskiem Ministra Finansów zawartym w piśmie z dnia 23 grudnia 2004 r. o sygnaturze PP8-901-149/04/MZE/ 3705 należy stwierdzić, iż odzyskanie podatku od towarów i usług oznacza odliczenie go od podatku należnego lub zwrot w określonych przypadkach, według warunków ściśle określonych przepisami. Zaliczenie podatku od towarów i usług do kosztów uzyskania przychodów celem obniżenia podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym nie jest odliczeniem ani uzyskaniem zwrotu podatku od towarów i usług, tak więc nie jest też odzyskiwaniem podatku od towarów i usług. Można zatem uznać za koszt kwalifikowalny podatek od towarów i usług, który został zaliczony do kosztów uzyskania przychodów celem obniżenia podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym, gdyż takie działanie nie będzie odzyskiwaniem podatku od towarów i usług, przy zachowaniu pozostałych warunków określających kwalifikowalność podatku od towarów i usług zgodnie z Zasada nr 7: VAT i inne podatki oraz opłaty rozporządzenia nr 448/2004 z dnia 10 marca 2004 r. zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1685/2000 ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1260/1999 w odniesieniu do warunków, jakie muszą spełniać wydatki na działanie współfinansowane z funduszy strukturalnych i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1145/2003.

Beneficjentem projektu i podmiotem zaangażowanym w realizację projektu (partnerem) są dwie uczelnie wyższe, nie mające możliwości odzyskiwania podatku VAT, wobec czego VAT jest kwalifikowalny. Część prac w ramach projektu wykonywanych będzie na rzecz partnera, w związku z czym Beneficjent będzie miał możliwość odzyskania części VAT-u, w zakresie kosztów ponoszonych przez partnera. Czy VAT w części ponoszonej przez partnera projektu należy uznać za niekwalifikowalny? Jeśli nie, to jak beneficjent powinien udokumentować zapłacony VAT, by mógł być w 100% uznany za kwalifikowalny? Czy wystarczy wraz z wnioskiem o płatność złożyć odpowiednio opisaną fakturę i refakturę?

W opisanej sytuacji, w której beneficjent wystawia refakturę partnerowi, mogąc tym samym odliczyć koszt podatku od towarów i usług, podatek staje się w zakresie tej refaktury kosztem niekwalifikowalnym. Rozwiązaniem, które umożliwiłoby kwalifikowanie 100% kosztu podatku VAT jest ostateczne poniesienie przez beneficjenta kosztu prac wykonanych na rzecz partnera, bez refakturowania lub też wystawienie faktury przez wykonawcę prac bezpośrednio partnerowi. To drugie rozwiązanie jest możliwe z punktu widzenia JMK EFRR, z zastrzeżeniem istnienia bardziej rygorystycznych reguł ustalonych w tym zakresie przez IŻ ZPORR.

Zasada 10 Leasing

Czy opłata wstępna w ramach leasingu może być kosztem kwalifikowalnym?

Zgodnie z Zasadą 10 Rozporządzenia 448/2004 koszty związane z umową leasingu (w szczególności podatek, marża finansującego, odsetki od refinansowania kosztów, koszty ogólne, opłaty ubezpieczeniowe) nie mogą być uznane za kwalifikowalne, a ponadto maksymalna kwota kwalifikowana do współfinansowania z funduszy strukturalnych nie może przekroczyć wartości rynkowej leasingowanych aktywów.

W związku z faktem, iż charakter „opłaty wstępnej” może być różny (tzn. może ona być ostatecznie zaliczona do części kapitałowej spłat rat leasingowych - wówczas stanowiłaby koszt kwalifikowalny, lub też np. być jednorazowym świadczeniem pieniężnym Leasingobiorcy dla Laesingodawcy z tytułu przygotowania Umowy Leasingu - wówczas nie stanowiłaby kosztu kwalifikowalnego) w zależności od zapisów umowy zawieranej pomiędzy Leasingodawcą a Leasingobiorcą, nie można jednoznacznie stwierdzić że jest to wydatek kwalifikowalny bądź niekwalifikowalny.

Instytucja Zarządzająca powinna więc każdorazowo badać kwalifikację prawną opłaty wstępnej, co miałyby na celu wyeliminowanie wątpliwości odnośnie kwalifikowalności tego wydatku.

Zasada 11 Koszty wynikające z zarządzania i uruchomienia funduszy strukturalnych

Czy w przypadku projektów realizowanych w ramach priorytetu IV ZPORR, zakup większej ilości materiałów biurowych niż zakładanych we wniosku aplikacyjnym w ramach tego samego budżetu, można uznać za wydatek kwalifikowalny? Czy też należy zrefundować

wydatek tylko dotyczący ilości sztuk, np. długopisów, papieru czy teczek, planowanych we wniosku aplikacyjnym?

Możliwy jest zakup większej ilości materiałów biurowych niż zakładana we wniosku, lecz w ramach zaplanowanego budżetu i w granicach rozsądku tzn. nie powinno się dokonywać zakupu dużo droższych materiałów, ale w dwa razy mniejszej ilości ani odwrotnie.

Koszty zatrudnienia pracowników zaangażowanych w ramach ZPORR są kwalifikowane i mogą być refundowane z Pomocy Technicznej. Czy słuszne jest stanowisko, że pracownikowi Instytucji Pośredniczącej odchodzącemu na emeryturę nie można wypłacić odprawy emerytalnej w ramach Pomocy Technicznej, z uwagi na fakt, że zaangażowanie w ramach ZPORR stanowiło tylko znikomy procent całkowitego stażu pracy? Czy podobnie, za niekwalifikowany wydatek należy uznać wypłatę nagrody jubileuszowej pracownika zaangażowanego tylko przez 1 rok w ZPORR?

Jednostka Monitorująco-Kontrolna przychyliła się do interpretacji, mówiącej iż koszt odprawy emerytalnej pracownika Instytucji Pośredniczącej nie może stanowić kosztu kwalifikowanego ze względu na fakt, iż zaangażowanie w ramach ZPORR stanowiło znikomy procent całkowitego stażu pracy. Podobnie w przypadku nagrody jubileuszowej pracownika zaangażowanego przez 1 rok we wdrażanie ZPORR.

Czy można uznać za koszt kwalifikowany wypłatę nagród za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej, przyznaną przez pracodawcę pracownikom korpusu służby cywilnej, których zakres czynności w 100% związany jest z wdrażaniem ZPORR?

Oceniając kwalifikowalność wydatków związanych z wynagrodzeniami pracowników należy kierować się dwiema zasadami:

- po pierwsze, wynagrodzenie wszystkich pracowników musi być ustalane w oparciu o jednolite zasady tj. żaden pracownik ani grupa pracowników nie może być dyskryminowana ani traktowana w sposób uprzywilejowany w ramach danej instytucji;
- po drugie, Fundusze Strukturalne nie mogą służyć jako źródło dodatkowego wynagrodzenia w stosunku do wynagrodzenia, które pracownicy zwyczajowo otrzymują.

Premie stanowią wydatek kwalifikowalny, o ile w danej instytucji istnieje przejrzysty system przyznawania premii. Uzasadnienie przyznania premii danemu pracownikowi powinno zostać sformułowane na piśmie, zwłaszcza, gdy jej przyznanie jest fakultatywne. Jeśli pracownicy zajmujący się Funduszami Strukturalnymi mieliby otrzymać wyższe premie od pozostałych

pracowników (indywidualnie lub jako grupa), to powinno to zostać odpowiednio uzasadnione.

W opisanym przez Państwa przypadku, wydatki na nagrody za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej mogą stanowić wydatek kwalifikowalny, jeśli w zaplanowanym na 2005 r. limicie na wynagrodzenia dla pracowników ŁUW uwzględniono 3% fundusz nagród dla wszystkich pracowników, a nie tylko dla tych zaangażowanych we wdrażanie ZPORR (zasady muszą być jednolite dla wszystkich).

Fakt przyznania wspomnianych nagród również innym pracownikom Wydziału Finansów i Budżetu stanowi oczywiście argument przemawiający na korzyść kwalifikowania tych wydatków.

Pytania różne

W celu usunięcia kolizji np. przełożenie sieci inwestor będzie zmuszony zająć grunt stanowiący własność prywatną, a za spowodowane wskutek prowadzonych robót zniszczenia nasadzeń lub budowli zapłacić właścicielowi odszkodowanie. Czy kwota odszkodowania jest kosztem kwalifikowanym?

W opisanej sytuacji, gdy inwestor zmuszony jest zająć grunt stanowiący własność prywatną, gdyż jest to konieczne do prawidłowej realizacji projektu, w wyniku czego dochodzi do zniszczenia mienia i zapłaty odszkodowania na rzecz właściciela – koszt odszkodowania może stanowić koszt kwalifikowalny. Pamiętać jednak należy, iż wydatki związane ze sporami sądowymi nie kwalifikują się.

Jak w przypadku Działania 1.4 ZPORR Kultura i turystyka – Projekty promocyjne, traktowana powinna być trwałość projektu, w sytuacji gdy projekt polega na zorganizowaniu jednorazowej imprezy kulturalnej?

W projektach promocyjnych co do zasady nie stosuje się przepisów rozporządzenia Rady nr 1260/1999 dotyczących znaczących modyfikacji w projekcie, gdyż nie dochodzi w nich ani do budowy (zakupu) infrastruktury, ani też do prowadzenia działalności produkcyjnej (2. przesłanka spełnienia definicji znaczącej modyfikacji).

Co to jest duży projekt? Kto, w którym momencie i na jakim formularzu powinien dokonać jego notyfikacji?

Zgodnie z art. 25 Rozporządzenia Rady nr 1260/1999 **dużym projektem** jest projekt, którego całkowite koszty kwalifikowalne przekraczają kwotę 50 mln euro;

Zgodnie z art. 26 ww. Rozporządzenia notyfikacji dużego projektu powinna dokonać Instytucja Zarządzająca;

Duży projekt powinien zostać przesłany do Komisji po przejściu wszystkich etapów procesu oceny projektów w Państwie Członkowskim;

Szczegółowe informacje nt. formularzy wniosków, na których składane będą duże projekty posiada Instytucja Zarządzająca danym Programem. W przypadku ZPORR i SPO-T formularze te są identyczne i zamieszczone są na stronie internetowej MGIP: www.zporr.gov.pl oraz na stronie MI: www.mi.gov.pl. Na razie nie są one dostępne w generatorze wniosków.

Czy osoba będąca dzierżawcą, a nie właścicielem gruntu, może ubiegać się o wsparcie ze środków EFRR?

Forma własności gruntu nie ma znaczenia z punktu widzenia możliwości ubiegania się o dofinansowanie ze środków EFRR, o ile w samym Programie nie ma dodatkowych ograniczeń w tym zakresie.

Należy jednak pamiętać o konieczności zachowania trwałości efektów projektu. Zgodnie z art. 30, ust. 4 Rozporządzenia Rady 1260/1999 z dnia 21 czerwca 1999 r. wprowadzającego ogólne przepisy dotyczące Funduszy Strukturalnych, w okresie 5 lat od daty podpisania umowy o dofinansowanie projektu „(...) projekt nie może podlegać znaczącym modyfikacjom: wpływającym na charakter lub warunki wdrażania projektu lub przyznającym firmie lub instytucji publicznej nadmierne korzyści oraz wynikającym albo ze zmiany charakteru własności danej pozycji infrastruktury albo zaprzestania lub zmiany lokalizacji działalności produkcyjnej (...)”. Umowa dzierżawy gruntu musi więc trwać jeszcze co najmniej przez okres pięciu lat od daty podpisania przez beneficjenta umowy o dofinansowanie projektu.

Jaki dokument poświadcza zabezpieczenie środków przez Kościół Katolicki?

Jest to oświadczenie o posiadaniu środków wydane przez organ osoby prawnej Kościoła Katolickiego np. dla metropolii gnieźnieńskiej - metropolita gnieźnieński, Prymas Polski, dla innych metropolii - metropolita na podstawie art. 7 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej.

Jak należy interpretować przepis rozporządzenia 1159/2000 o treści: „Stałe tablice pamiątkowe są umieszczane w miejscach powszechnie dostępnych (centra kongresowe, porty lotnicze, stacje itd.), które reprezentują projekty częściowo finansowane przez fundusze strukturalne. Dodatkowo oprócz godła wspólnotowego, taka tablica pamiątkowa wskazuje wkład Wspólnoty i może wspominać o zaangażowanym funduszu.” (ust. 6.2 akapit pierwszy)

Przepis rozporządzenia 1159/2000 o treści: „Stałe tablice pamiątkowe są umieszczane w miejscach powszechnie dostępnych (centra kongresowe, porty lotnicze, stacje itd.), które reprezentują projekty częściowo finansowane przez fundusze strukturalne. Dodatkowo oprócz godła wspólnotowego, taka tablica pamiątkowa wskazuje wkład Wspólnoty i może wspominać o zaangażowanym funduszu.” (ust. 6.2 akapit pierwszy) w opinii Jednostki Monitorująco-Kontrolnej EFRR interpretować należy dosłownie. Oznacza to, iż w miejscach powszechnie dostępnych tablice należy umieszczać *na stałe*, (a nie np. na okres wymaganej trwałości projektu, czy też na okres 1 roku).

Natomiast wyrażenie *działalność handlowa* w przepisie: „W przypadku materialnych inwestycji w nieruchomości do celów handlowych, tablice pamiątkowe umieszcza się na okres jednego roku.” (ust. 6.2 akapit drugi) interpretować należy możliwie szeroko, tzn. jako wszelkiego rodzaju działalność komercyjną – czyli nastawioną na generowanie zysków (czyli np. działalność produkcyjną, odpłatne świadczenie usług, handel towarami itp.).

Stany faktyczne spełniające zakres przepisów z akapitów pierwszego i drugiego należy rozumieć rozłącznie, gdyż różne są obowiązki z nimi związane (tablice na stałe i tablice na 1 rok). Wydaje się, iż decyzja dotycząca tego, z którym rodzajem stanu faktycznego mamy do czynienia zależy od:

- powszechnej dostępności infrastruktury – im dostępność bardziej powszechna tym większa pewność, iż należy umieścić stałą tablicę;
- wielkości infrastruktury – na to kryterium wskazują przykłady podane w akapicie 1 ustępu 6.2 Rozporządzenia;
- dochodowości przedsięwzięcia – przedsięwzięcia infrastrukturalne użyteczności publicznej należeć będą w związku z tym do pierwszej grupy, natomiast przedsięwzięcia komercyjne – do drugiej grupy.

Nie ma natomiast znaczenia w tym przypadku, czy dana nieruchomość jest własnością publiczną czy prywatną.

Obowiązek umieszczania tablic na okres 1 roku nie oznacza obowiązku ich usunięcia po

upływie tego terminu. Instytucja Zarządzająca może we własnym zakresie wprowadzić obowiązek usuwania tablic, lecz nie wynika on z przepisów Wspólnoty.

Nie istnieje obowiązek instalowania tablic pamiątkowych w miejscach realizacji innych projektów niż wymienione w rozporządzeniu 1159/2000. W gestii Instytucji Zarządzającej pozostaje wprowadzenie dodatkowego obowiązku umieszczania tablic pamiątkowych na innych obiektach.

Czy w przypadku, gdy projekt realizowany w ramach priorytetu IV ZPORR zakładał przeprowadzenie 6 szkoleń, na potrzeby których zakupiono materiały promujące i biurowe, a faktycznie odbyło się tylko jedno szkolenie, którego koszt „pochłonął” 2/3 budżetu projektu, przy czym wszystkie materiały zostały wykorzystane, to czy koszty ww. szkolenia i materiałów należy uznać w całości za kwalifikowalne?

Sytuacja, w której beneficjent wykorzystuje 2/3 budżetu projektu na przeprowadzenie jednego z sześciu zaplanowanych szkoleń nie powinna mieć miejsca. Czy w opisanej przez Państwa sytuacji przeszkolono jednorazowo więcej osób niż planowano? Istotne jest, aby wskaźniki produktu były zachowane. Powstaje jednak wątpliwość czy jeśli beneficjent jednorazowo przeszkolił dużo więcej osób, niż było to pierwotnie planowane, to czy warunki i jakość szkolenia były takie, jak zakładane?

Wydatki poniesione przez beneficjenta na przeprowadzenie tego jednego szkolenia są wydatkami kwalifikowalnymi, o ile są zgodne z umową dofinansowania projektu. Kwestia wypłaty dofinansowania w sytuacji, gdy prawdopodobne jest, że beneficjent nie zrealizuje projektu do końca (gdyż wyczerpał już 2/3 budżetu na zaledwie jedno z sześciu zaplanowanych szkoleń) leży w gestii instytucji będącej stroną umowy dofinansowania projektu.

Jak należy interpretować zapis „Wytycznych” traktujących o wsparciu z EFRR jedynie projektów realizowanych zgodnie z ustawą z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. Nr 19 z dnia 09.02.2004r. poz. 1777)?

Czy przy jednoczesnym zapisie mówiącym o tym, iż koszty poniesione w ramach realizacji projektów objętych ustawą Prawo zamówień publicznych kwalifikują się do wsparcia od dnia 2 marca 2004 r. możliwe jest aby koszty związane z realizacją projektu dla którego

wykonawca został wyłoniony w czasie obowiązywania Ustawy o zamówieniach publicznych mogą zostać uznane za kwalifikowalne jeśli zostały poniesione (data dokonania płatności) po 2 marca 2004 r. a wybór wykonawcy podlega takim samym regulacjom jakie wynikają obecnie z ustawy Prawo zamówień publicznych?

Czy też zapisy mówiące o zgodności z ustawą z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych należy traktować jako konieczność zastosowania procedur wynikających z tej ustawy już na etapie rozpoczynania procesu wyłaniania wykonawcy co w praktyce oznacza, iż za kwalifikowalne mogą zostać uznane wydatki poniesione w ramach realizacji projektów dla których wszczęto postępowanie w udzielenie zamówienia publicznego już po wejściu w życie ustawy Prawo zamówień publicznych czyli po 2 maja 2004 r.?

Odnosząc się do kwalifikowalności wydatków w kontekście Prawa zamówień publicznych uprzejmie informujemy, że zapis zawarty w Wytycznych mówiący, że „wsparcie z EFRR mogą zostać objęte tylko takie projekty, które są realizowane zgodnie z ustawą z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych” oznacza, że zdaniem JMK EFRR kwalifikowalne są wydatki związane z realizacją projektu, dla którego wykonawcę wyłoniono w oparciu o ustawę Prawo zamówień publicznych, która weszła w życie 2 marca 2004 r.

Do wniosku o płatność pośrednią załączono rachunek za przygotowanie materiałów do procedur przetargowych na wyłonienie wykonawców w zakresie robót budowlanych realizowanych w ramach projektu. Prace zostały zlecone osobie (w formie umowy – zlecenie), która z ramienia Beneficjenta odpowiada za projekt (tj. przygotowuje wnioski o płatność, opracowuje sprawozdania monitoringowe) – jest Kierownikiem Działu Technicznego w instytucji realizującej projekt. Drugie zapytanie dotyczy analogicznej sytuacji. Prace związane z przygotowaniem materiałów do procedur przetargowych tym razem na wyłonienie wykonawców w zakresie zakupu urządzeń i aparatury medycznej zostały zlecone osobie, która jest Kierownikiem Działu Aparatury Medycznej i w projekcie odpowiada za merytoryczną weryfikację dowodów księgowych poświadczających dokonanie płatności. Czy w związku z tym można uznać za wydatek kwalifikowalny koszt zlecenia przygotowania dokumentów do przetargu ww. osobom, biorąc pod uwagę fakt, że instytucja ta posiada wyodrębnioną komórkę realizującą tego typu zadania – Dział ds. zamówień publicznych i umów?

Co do zasady, koszt przygotowania dokumentów do przetargu przez pracownika instytucji, która posiada komórkę realizującą tego typu zadania jest kwalifikowalny pod warunkiem, że czas pracy tej osoby jest odpowiednio ewidencjonowany i obliczony pro rata. Możliwe jest również zawarcie umowy-zlecenia z takim pracownikiem.

Należy jednak pamiętać, że możliwość zakwalifikowania takich wydatków uzależniona jest od tego, w ramach którego działania ZPORR realizowany jest projekt np. w działaniach Priorytetu 4 „Pomoc techniczna” wynagrodzenie pracownika może stanowić koszt kwalifikowalny tylko wtedy, gdy pracownik wykonuje wyłącznie zadania związane z funduszami strukturalnymi. Z kolei w działaniu 3.4 „Mikroprzedsiębiorstwa” takie koszty w ogóle nie są kwalifikowane.

Jeśli beneficjent we wniosku aplikacyjnym nie wpisał odrębnej kategorii wydatku związanej z nadzorem inżynierskim, a wydatki z nim związane ujął w kategorii związanej z wykonaniem robót to czy istnieje możliwość zaakceptowania takiego zapisu i uznania za kwalifikowalne wydatków związanych z funkcjonowaniem inżyniera nadzoru, a jeśli nie to czy dopuszcza się możliwość aneksowania umowy o dofinansowanie w celu rozbicia tej kategorii na dwie podkategorie wydatków? Czy zasadnym jest uznanie wydatku za niekwalifikowalny tylko ze względu na brak wyodrębnienia tego wydatku jako oddzielnej kategorii kosztów we wniosku aplikacyjnym w sytuacji, gdy dany wydatek mieści się w szerszej kategorii?

Jeśli chodzi o stopień szczegółowości przy określaniu kategorii wydatków kwalifikowalnych, to należy pamiętać, że im bardziej szczegółowo zostaną one określone, tym większa szansa na uzyskanie przez projekt pozytywnej oceny w procesie wyboru wniosków. Fakt, że Instytucja Zarządzająca wyszczególniła w Uzupełnieniu Programu pewne kategorie wydatków wskazuje na to, że uznała je za kategorie odrębne i że jeśli w projekcie takie wydatki wystąpią, a potencjalny beneficjent chciałby je uwzględnić w wydatkach kwalifikowalnych, to należy te kategorie wyodrębnić we wniosku. W niektórych przypadkach możliwe jest uwzględnienie pewnego rodzaju wydatków w ramach innej, bardziej ogólnej kategorii, jednak należy w tym względzie kierować się zdrowym rozsądkiem.

W przypadku wspomnianego przez Państwa nadzoru inwestorskiego, należałoby się wykazać daleko idącą elastycznością, aby stwierdzić, że wydatek ten mieści się w kategorii robót budowlanych. Poza tym z samego faktu, że w danym projekcie zapewnienie nadzoru

inwestorskiego jest wymagane *Prawem budowlanym* nie wynika, że wydatki te należy zakwalifikować do współfinansowania ze środków unijnych. Beneficjent nie musi ubiegać się o współfinansowanie wszystkich wydatków, które potencjalnie kwalifikują się do wsparcia, a jedynie wybranych przez siebie i wskazanych we wniosku o dofinansowanie projektu.

Jak weryfikować kwalifikalność kosztu środka transportu? Jakich dokumentów potwierdzających wymagać od beneficjentów na etapie kontroli?

Kwalifikowalność środka transportu należy weryfikować posługując się takimi dokumentami jak np.: faktura potwierdzająca zakup danego środka transportu, umowa leasingu, dokumenty potwierdzające koszty eksploatacji środka transportu – w zależności od tego, jaki wydatek związany ze środkiem transportu podlega weryfikacji.

Jak powinni rozliczać się partnerzy? Jak powinny być rozliczane koszty kwalifikowane ponoszone przez partnera?

W przypadku, gdy projekt realizowany jest przez partnerstwo, to już na etapie składania wniosku o dofinansowanie projektu, partnerów musi wiązać umowa cywilnoprawna określająca zasady partnerstwa, w tym w szczególności wskazująca wiodącą rolę jednego z partnerów (tzw. lidera projektu). Współfinansowanie ze środków EFRR wypłacane jest wyłącznie podmiotowi liderowi projektu, który składał wniosek o dofinansowanie projektu. Rozliczenia pomiędzy partnerami projektu powinny być realizowane zgodnie z zawartą przez nich umową. W odniesieniu do dokonywania rozliczeń kosztów projektu, to zasadniczo możliwe jest przyjęcie jednego z dwóch rozwiązań. Decydujące jest tu stanowisko Instytucji Zarządzającej Programem. Pierwsza możliwość, to wprowadzenie wymogu, aby lider projektu był jedynym podmiotem, na którego mogą być wystawiane faktury w związku z realizacją projektu.

Natomiast drugie rozwiązanie dopuszcza możliwość wystawiania faktur na wszystkich partnerów projektu. Należy jednak wówczas pamiętać o konieczności uregulowania kwestii związanej z możliwością odliczania podatku VAT przez poszczególnych partnerów projektu. Każdy z nich powinien złożyć oświadczenie dotyczące możliwości odzyskania podatku VAT. W przypadku, gdy lider projektu nie ma możliwości odliczania podatku VAT, a jeden z partnerów, na którego wystawiane są faktury ma taką możliwość, to VAT zawarty w fakturach wystawionych na tego partnera jest kosztem niekwalifikującym się do współfinansowania ze środków EFRR.

Czy koszty zatrudnienia ponoszone przez pracodawcę są kosztem kwalifikowalnym?

Koszty zatrudnienia ponoszone przez pracodawcę mogą stanowić koszt kwalifikowalny, jednak w zależności od rodzaju projektu i działania, w ramach którego jest on realizowany, należy stosować zasadę 1 rozporządzenia 448/2004, w której jest mowa o kosztach ogólnych lub zasadę 11 dotyczącą pomocy technicznej. Ponadto, należy przestrzegać dodatkowych warunków narzuconych przez Instytucję Zarządzającą, które mogą być zawarte w Uzupełnieniu Programu.

Czy można realizować roboty budowlane w projekcie wykorzystując własne zasoby ludzkie, np. robotników budowlanych zatrudnionych w jednostce organizacyjnej beneficjenta? Pomijając kwestie zasad rozliczenia i refundacji kosztów zatrudnienia, czy można nie ogłaszać przetargu i całość/część robót wykonywać własnymi siłami? Jeżeli tak, to czy w takiej sytuacji kwalifikowalny będzie zakup maszyn i urządzeń budowlanych? Jak należy rozumieć następujący zapis podręcznika kwalifikowalności: „zakup używanego rusztowania celem ocieplenia budynku?”

Ogłaszanie przetargu wynika z przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. Nr 19 z dnia 09.02.2004 r. poz. 177). Beneficjent może wykonywać prace w ramach projektu przy pomocy własnych zasobów. Koszty leasingu, amortyzacji maszyn wykorzystywanych w projekcie są kwalifikowalne, jeżeli są one najbardziej efektywną formą wdrażania i realizacji projektu.

Czy przewiduje się wprowadzenie limitu kosztów promocji, które mogą być uznane za kwalifikowalne?

Nie planuje się wprowadzania limitu kwot na promocję projektu. W odniesieniu do oceny kwalifikowalności kosztów promocji, należy brać pod uwagę przede wszystkim wymagania nałożone na beneficjenta względem reklamy projektu wynikające z rozporządzenia 1159/2000.

Czy w kategorii wydatków związanych z promocją projektu kwalifikowalne będą wydatki takie jak napoje, ciasteczka, naczynia jednorazowe itp. wykorzystane celem organizacji inauguracji projektu?

Kwalifikowalność wydatków poniesionych w związku z organizacją konferencji realizowanej w celu inauguracji projektu uzależniona jest od tego, jaki jest cel projektu i kto go realizuje.

W przypadku, gdy celem projektu jest poinformowanie opinii publicznej o dostępnych środkach z funduszy strukturalnych w ramach określonego Programu, działania itp., to organizacja konferencji jest działaniem adekwatnym i wydatki poniesione w związku z jej realizacją są kwalifikowalne. Podobnie w przypadku, gdy beneficjent realizuje projekt szkoleniowy i chce o tym poinformować potencjalnych odbiorców szkolenia. Natomiast w przypadku realizacji np. projektu inwestycyjnego promocja projektu w rozumieniu rozporządzenia Komisji nr 1159/2000 z dnia 30 maja 2000 r. powinna polegać m. in. na umieszczeniu logo UE w odpowiednich dokumentach, umieszczeniu w zależności od wartości projektu: tablicy reklamowej informującej o współfinansowaniu ze środków funduszy strukturalnych lub tablicy pamiątkowej. Zagadnienia promocji projektu są szczegółowo omówione we wspomnianym rozporządzeniu. Ponadto większość Instytucji Zarządzających przygotowała podręczniki lub broszury informacyjne stanowiące omówienie zasad promocji projektu w ramach poszczególnych programów operacyjnych. *Szczegółowe wytyczne dotyczące promocji projektu w ramach ZPORR* (wersja z 25 marca br.) zamieszczone są na stronie internetowej MGiP: www.fundusze-strukturalne.gov.pl

Czy koszty transportu (dowozu do miejsca realizacji projektu) towarów zakupionych na potrzeby realizacji projektu są kosztami kwalifikowalnymi? Jeśli tak, to czy kwalifikowalne są usługi świadczone przez sprzedawcę towaru czy też przez firmy zewnętrzne?

Koszty dostawy towarów mogą stanowić koszt kwalifikowalny, ale jeśli usługa transportowa nie jest kupowana razem z towarem, to taka pozycja powinna być przewidziana w budżecie projektu.

Czy w sytuacji, gdy projekt realizowany jest przez pracowników beneficjenta, koszt zakupu narzędzi potrzebnych do wykonania projektu (np. młotek, drabina, pędzel) należy uznać za kwalifikowalne?

Zakup narzędzi potrzebnych do wykonania projektu zasadniczo stanowi koszt kwalifikowalny. Należałoby jednak sprawdzić czy wynajęcie profesjonalnej ekipy, która wykona zaplanowane prace, nie byłoby bardziej efektywnym rozwiązaniem. Należy unikać sytuacji, w których pod hasłem realizacji projektu dana instytucja wyposaży się we wszelkie narzędzia, które mogą być przydatne w codziennym jej funkcjonowaniu, niezależnie od realizacji projektu.

Beneficjentem realizowanego projektu jest Powiat (Beneficjent wskazany we Wniosku aplikacyjnym). Czy w przypadku kiedy faktury dołączone do Wniosku Beneficjenta o płatność poświadczające poniesione wydatki wystawione zostały nie na Powiat a na Starostwo Powiatowe (analogicznie Gmina – Urząd Gminy), koszty takie mogą zostać uznane za kwalifikowalne? Czy w przypadku kiedy beneficjentem wskazanym we Wniosku aplikacyjnym jest np. Powiat a faktury przedstawione we Wniosku Beneficjenta o płatność zostały wystawione na jego jednostkę budżetową, koszty takie mogą zostać uznane za kwalifikowalne?

Nie ma przeszkód prawnych, zarówno na gruncie prawa wspólnotowego, jak i polskiego prawa dotyczącego rachunkowości budżetowej, aby faktury wystawione na zakład budżetowy danej jednostki (będący faktycznym realizatorem projektu) traktować na równi z fakturami wystawionymi na tę jednostkę (będącą wnioskodawcą). Stosowny zapis dotyczący uznawalności faktur przedstawianych jako dowody poświadczające wydatki poniesione w projekcie, powinien znaleźć się w umowie dofinansowania projektu.

Należy również pamiętać, podobnie jak w przypadku realizacji projektu przez partnerstwo, aby w sposób jednoznaczny rozstrzygnąć kwestię kwalifikowalności podatku VAT. W przypadku, gdy beneficjent nie ma możliwości odzyskania podatku VAT i chciałby go umieścić wśród kosztów kwalifikowalnych, natomiast zakład budżetowy ma możliwość odzyskania VAT-u, faktury zawierające podatek VAT, nie mogą być wystawiane na zakład budżetowy, lecz na beneficjenta.